

Oponentský posudek k bakalářské práci Dany Ficalové „Životopisná zповěď Dana Drápala“

Byl jsem v čase vzniku této bakalářské práce pouhým konzultantem. Fakt, že jsem se stal dodatečně oponentem, vítám, protože mohu být oponentem kvalifikovaným, neboť žánr „životopisná zповěď“ vyučuji jako své hlavní téma.

Rád bych svůj posudek rozdělil na čtyři části: a) osobní, tedy ryze subjektivní pocit, b) obecné hodnocení, c) výtky, d) celkové hodnocení.

- a) Jsem křtěný jako husita a pocházím z rodiny, která stála (na benešovsku) u nejhlubších kořenů vzniku československé církve husitské (moji předci byli prvními „misionáři“ vize pana Farského). Necht' nikdo nepochybuje o tom, že jsem na to hrdý. Logicky vzato, jsem evangelík. Samozřejmě znám motivy vzniku této církve, ne nepodobné vzniku církve anglikánské (rozdíl mezi kontextem vzniku obou církví je značný právě tak, jako rozdíl mezi Jindřichem VIII. a T.G. Masarykem). Ano, československá církev husitská má ve svých genech především imperativ politický, ne duchovní, což, troufám si tvrdit, nikterak nesnižuje její ekumenický význam (málokdo ve Velké Británii pochybuje o smyslu a významu církve anglikánské). Víím také, že rozprázení anglikánské církve (viz. Drápal v této bakalářce na straně 40) je větší než svobodná „pluralita“ československých husitů. Ovšemže mi vadí, že narátor mi nepomohl pochopit svůj vztah k husitské denominaci a že tuto církev, až na velmi málo výčtových popisů, nezmiňuje a nevymezuje se vůči ní. Teprve díky této bakalářské práci jsem pochopil evangelikánství v jeho úplnosti a ujišťuji komisi, že naprosto nejsem schopen se evangelikánem stát.

- b) Žánr „životopisná zповěď“ učím deset let: za tu dobu vzniklo několik bakalářských prací vedených „mým“ způsobem (několik jen proto, soudím, že je to m.j. práce těžká, časově náročná, předpokládající dokonalé zvládnutí umění přepisu z mluvené češtiny do psané). Narátory všech těchto prací byli VIP osoby. Vždy jsem prosil své studenty, aby hledali postavy obecně neznámé a prostřednictvím bakalářské práce je známými učinili, aby je docela prostě „objevili“. Nikdy se tak nestalo. Nechci tím říct, že životopisná zповěď VIP postavy je snazší. Možná naopak. Mediálně více či méně známí lidé rozhodně nedávají studentům, kteří se pro žánr „životopisná zповěď“ rozhodli, svůj první rozhovor. Za svůj dlouhý život (čím zázší věk narátora, tím lépe, to dá rozum) se museli veřejně prezentovat mnohokrát a vytvořili si tak určitý obraz sebe sama, na který si zvykli a který je pro ně pohodlné opakovat. Tazatel musí v takovém případě rozbít tento stereotyp a přimět narátora, aby se na svůj život podíval tak říkajíc „znovu“. To není lehké a vyžaduje to dlouhou přípravu při tvorbě důvěryplné vazby. Opakuji: vždy jsem toužil, aby studenti, kteří se chtěli pustit do tohoto nelehkého modelu,

někoho „objevili“. Práce Dany Ficalové je první a to i přesto, že narátor Drápal není naprostý mediální outsider. Je nicméně známý a populární jen ve velmi úzkém okruhu blogových čtenářů a sympatizantů. Udělat z něj objektivního (?) vypravěče, který se svojí cestou svede seznámit i evangelické a evangelikánské laiky, je těžká práce. Kolegyně Ficalové to svedla s noblesou. Troufám si tvrdit, že hlavním důvodem jejího úspěchu je naprostý nadhled nad věcí, kterou s Drápallem řeší + zdravý selský rozum. Dana Ficalová opravdu není typem esoterické vědkyně, ale ženou, která se chce dozvědět, co neví, a jde za tím s úporností hodnou buldoka. Kéž by naše fakulta vychovávala především tyto typy studentů: žít mimo skutečnou realitu v manželství s tzv. vědou je ve skutečnosti strašně pohodlné.

- c) Moje výtky jsou naprosto konkrétní a de facto nicotné. 1) na straně 8 kolegyně Ficalová velmi svérázným způsobem smísila moji interpretaci tzv. Oral history a interpretaci kolegy Vaňka, z které, pokud si ji Jaroslav Vaněk přečte, dostane osypky. Fakt, že můj postoj k tzv. Oral history (zejména k životopisné zpovědi) a postoj kolegy Vaňka je různý, je notoricky znám. Onu rozdílnost ovšem vykládá Dana Ficalová špatně. Při dalším (a potřebném) využití této bakalářské práce je to ovšem věc napravitelná během pěti minut, 2) na straně 41 se poprvé objevuje pojem Navigátoři jaksi mimo kontext a bez přechozí explikace – to je chyba (ovšemže napravitelná), 3) na str. 43 je poněkud rozporuplný výklad schopnosti mladých amerických „misionářů“ chovat se za „železnou oponou“ způsobem odpovídajícím zdejší realitě: v první fázi adorace jejich přípravy a schopností, v druhé fázi popis nebezpečné naivity jednoho z nich...
- d) Celkově hodnotím bakalářskou práci Dany Ficalové jako výtečnou, poctivě odpracovanou a nadstandardně užitečnou pro knižní vydání (po opravě chyb, rozšíření o pohledy oponentů a s přemluvou fundovaného, srozumitelného a populárního historika církevních dějin). Dana Ficalová nevytvořila (díky upřímnosti Dana Dráपालa) Dráपालův pomník, ale **příběh**. A to je umění zcela neučitelné. Navrhuji s naprostou jistotou známku **1**.

V Praze, 4. 6. 2014

Mgr. Jan Kašpar